

Aan de gemeenteraden van de deelnemende VRU-gemeenten
Ter attentie van de voorzitter en aan de colleges van burgemeesters en wethouders

Datum 29 maart 2024	Uw kenmerk -	Contactpersoon B.B. van 't Hoog
Onderwerp Uitnodiging zienswijze financiële stukken	Ons kenmerk 24.0000649	Afdeling Stafafdeling Bestuur & Control

Geachte raad,

Op 25 maart 2024 heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) unaniem ingestemd met de voorlopige jaarstukken VRU 2023, de resultaatbestemming 2023, de ontwerpbegroting VRU 2025 en de geactualiseerde begroting VRU 2024. Graag bied ik u hierbij deze stukken aan en nodig ik u uit om hierop uw zienswijze te geven. In deze brief geef ik graag een toelichting op de onderwerpen uit de financiële stukken.

Terugblik 2023

Wij zorgen elke dag voor de veiligheid in onze regio. Dat doen wij met onze centralisten op de 112-meldkamer, onze brandweermensen en onze collega's van risicobeheersing, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio en in nauwe samenwerking met onze partners. Met bijna 2.400 betrokken collega's op 70 brandweerposten, werkplaatsen en op kantoor, dragen wij samen bij aan de veiligheid in onze regio. Elke dag weer, steeds beter.

Gedurende heel 2023 is binnen onze organisatie een 'regionaal operationeel team langdurig' actief geweest. Dit team vormde de schakel tussen Rijk en regio voor wat betreft de regie en coördinatie op de opvang van Oekraïense ontheemden en de crisishulpverlening. Vanaf januari 2024 is deze regie en coördinatie overgegaan naar de provincie Utrecht. De VRU blijft een belangrijke bijdrage leveren middels een uitvoeringsorganisatie die de exploitatie van de zogeheten HUB Jaarbeurs verzorgt. Daar worden Oekraïners opgevangen, geregistreerd en doorgeplaatst naar een duurzame verblijflocatie in of buiten Utrecht. Daarnaast verzorgt de uitvoeringsorganisatie de exploitatie van een aantal crisishulpverleningslocaties voor statushouders en asielzoekers in onze regio.

De infographic in de bijlage geeft een beknopte weergave van het jaaroverzicht 2023.

Voorlopige jaarstukken VRU 2023

We sluiten het jaar 2023 af met een positief resultaat voor bestemming van € 4,5 miljoen (circa 4% van de begroting). Dit resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de aanvullende overheadvergoeding voor de werkzaamheden voor de crisishulpverlening in 2022 (€ 1,6 miljoen) en 2023 (€ 2,5 miljoen). Deze vergoeding was niet in de begroting verwerkt omdat deze pas na het vaststellen van de begroting overeen is gekomen. De vergoeding heeft betrekking op indirecte

kosten zoals de leiding en coördinatie en de inzet van beleid- en adviescapaciteit en van ondersteunende afdelingen binnen de VRU zoals ICT, HRM en financiën. Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU-organisatie voor deze tijdelijke (niet-wettelijke) taak. De directe kosten voor de crisishulpverlening (€ 16,3 miljoen) zijn rechtstreeks doorbelast aan het COA en maken daarmee geen onderdeel uit van de exploitatie van de VRU.

De kosten voor de opvang van Oekraïense ontheemden bedroegen in 2023 € 12 miljoen. Deze kosten zijn vergoed via de rijksbijdrage.

De accountantscontrole is nog niet volledig afgerond. Dit komt mede door de onduidelijkheid over het aanpassen van de landelijke kaders¹ naar aanleiding van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording is daarom ook nog niet in de stukken opgenomen. Bij de interne controles en accountantscontrole zijn tot op heden geen grote afwijkingen geconstateerd. We verwachten dan ook weer een accountantsverklaring met een goedkeurende strekking. De rechtmatigheidsverklaring en de controleverklaring zullen in de definitieve jaarstukken worden opgenomen. Deze stukken zullen na vaststelling door het algemeen bestuur in juli 2024 naar de gemeenten worden verzonden

Resultaatbestemming 2023

Het algemeen bestuur heeft besloten om € 2 miljoen van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt een storting in de ontwikkel- en egaliseringsreserve gedaan voor doorlopende activiteiten (€ 0,6 miljoen) en incidentele middelen (€ 1,9 miljoen) die nodig zijn voor de continuering van de huidige taakuitvoering en het verbeteren van de arbeids- en digitale veiligheid. Deze ontwikkelingen en financiële knelpunten zijn ook opgenomen in de kaders voor de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024, welke 20 november jl. voor zienswijze bij u is aangeboden.

Door de inzet van een deel van het rekeningresultaat wordt een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024 en 2025 voorkomen ten aanzien van:

- Versterking digitale veiligheid (€ 0,3 miljoen)
- Veilige energietransitie (€ 0,3 miljoen)
- Natuurbrandbeheersing (€ 0,25 miljoen)
- Vakbekwaamheid brandweer (€ 0,65 miljoen)
- Arbeidsveiligheid: pilot onderwaterdrone (€ 0,2 miljoen)
- Uitwerking scenario's huisvesting (€ 0,1 miljoen)

Voor de onderwerpen 'Natuurbrandbeheersing' en 'Uitwerking scenario's huisvesting' betreft het voorstel voor de resultaatbestemming specifiek de gemeentelijke component. In paragraaf 1.2 van de voorlopige jaarstukken 2023 is een toelichting opgenomen op de bovenstaande onderwerpen.

¹ Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).

De voorgenomen teruggave van het rekeningresultaat vindt plaats naar rato van de begrote bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket in 2023. In bijlage 2 van de voorlopige jaarstukken VRU 2023 is een overzicht opgenomen van de teruggave per gemeente.

Bij de zienswijzen op de kaders voor de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 is door verschillende gemeenteraden verzocht rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een positief rekeningresultaat terug te storten naar de gemeenten en een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. De voorliggende resultaatbestemming voorziet in beiden.

Op advies van de bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën is overwogen om in 2024 geen middelen terug te storten naar de gemeenten en een reservering te vormen voor de financieel lastige jaren die eraan komen. Het bestuur heeft hier niet voor gekozen. Door wel een deel van het rekeningresultaat terug te storten, kunnen gemeenten zelf de afweging maken om deze middelen te reserveren voor het (tijdelijk) opvangen van het ravijnjaar.

Ontwerpbegroting VRU 2025 en geactualiseerde begroting VRU 2024

De thema's van de huidige beleidsperiode zoals opgenomen in onze bestuursagenda komen herkenbaar terug in de ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024. Er is dus directe aansluiting tussen de bestuursagenda en de planning- en controlcyclus.

De ontwerpbegroting is gebaseerd op de vastgestelde meerjarenraming, de ontwerpbegroting VRU 2024 en de mutaties die zijn opgenomen in de kaders voor de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024. Van alle gemeenten is een zienswijze ontvangen op de kaders voor de begroting. De zienswijzennotitie is als bijlage bijgevoegd. Uit de zienswijzen blijkt brede steun voor de (financiële) begrotingskaders en de daarin opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage. De begrotingskaders zijn dan ook ongewijzigd verwerkt in de voorliggende begroting. Door de inzet van de middelen uit de ontwikkel- en egaliseringsreserve kan een verdere stijging van de gemeentelijke bijdrage vooralsnog worden voorkomen.

Ambities, ontwikkelingen en risico's vragen om bestuurlijke keuzes

In de kaders voor de begroting zijn ontwikkelingen en risico's opgenomen die op termijn een financieel effect kunnen hebben. Het gaat hierbij onder andere om ontwikkelingen die zijn opgenomen in de bestuursagenda 2024-2027. De uitdagingen waar de VRU op dit moment en de komende jaren voor staat, vragen andere oplossingen. Denk hierbij aan de veranderingen in het type en de duur van crises, natuurbrandbestrijding en huisvesting. Voor deze ontwikkelingen verhogen we de bijdrage nu niet. Zodra bekend is wat de verwachte kosten hiervoor zijn, onderzoeken we of het mogelijk is om (een deel van) de kosten op te vangen binnen de begroting.

Zoals gemeenten ook van ons vragen, blijven we aandacht voor de financiële situatie van de gemeenten. We hanteren zo veel mogelijk het uitgangspunt 'nieuw voor oud' en proberen zo een stijging van de gemeentelijke bijdrage - net als in voorgaande jaren - zoveel mogelijk te voorkomen. De afgelopen jaren hebben we veel ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen, waaronder het wegvallen van € 1 miljoen aan opbrengsten uit het openbaar meldsysteem. We zien ook dat het steeds moeilijker wordt om nog ruimte binnen de begroting te vinden voor nieuwe ontwikkelingen.

Op basis van de bestuursagenda ontwikkelen we een aantal toekomstscenario's waarin bestuurlijke keuzes zijn uitgewerkt en in samenhang worden voorgelegd bij de bespreking van de kaders voor de begroting 2026. De scenario's gaan inzicht geven in mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit van onze taakuitvoering. Zo wordt het bestuur in staat gesteld hier een goede afweging in te maken. De gemeenteraden worden op twee momenten in de gelegenheid gestemd om een zienswijze te geven. Bij de kaders voor de begroting 2026 die in het najaar 2024 aangeboden worden zal een aantal richtinggevende bestuurlijke keuzes worden voorgelegd. De raden worden uitgenodigd hierop hun zienswijze te geven. De bestuurlijke keuzes worden vervolgens nader uitgewerkt voor besluitvorming bij de ontwerpbegroting 2026 (voorjaar 2025). Voordat het algemeen bestuur de ontwerpbegroting formeel vaststelt in juli 2025, wordt deze ook voor een zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Hiermee komen we tegemoet aan de behoefte die gemeenteraden hebben uitgesproken om goed betrokken te zijn bij dit proces. Wij zijn inmiddels gestart met de voorbereiding van de uitwerking van de toekomstscenario's.

Zienswijze

Ik nodig u uit om uw zienswijze te geven op de voorlopige jaarstukken VRU 2023, de ontwerpbegroting VRU 2025 en de geactualiseerde begroting VRU 2024. Wij verzoeken u om uw zienswijze uiterlijk 24 juni 2024 aan het bestuur van de VRU kenbaar te maken, ter attentie van de concerncontroller, de heer Van 't Hoog. De zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de definitieve stukken die op 8 juli 2024 ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden worden.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

J.R. Donker
Algemeen directeur/secretaris